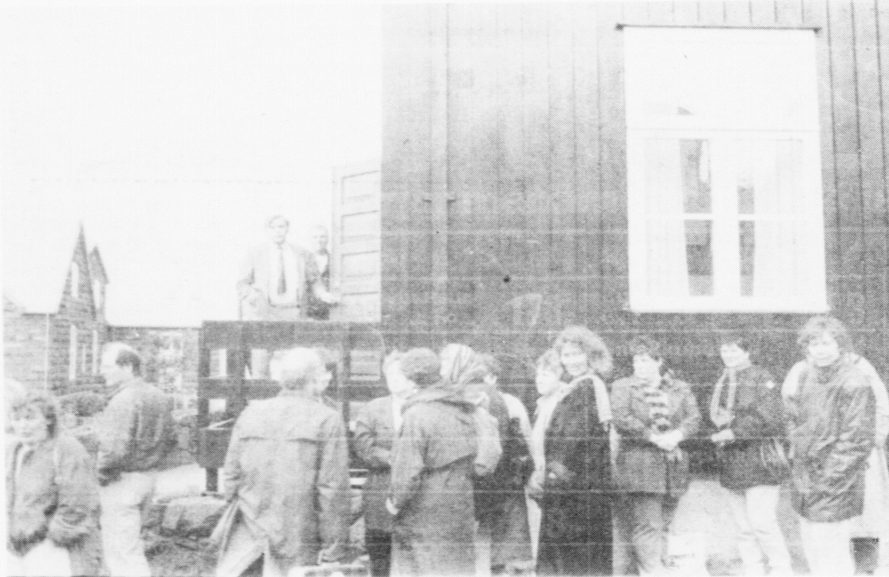

Arbeiðsrættur kemur helst nú

Fakfeløgini hava frá landsstýrinum fingið álit um arbeiðsrætt til ummælis

Alt bendir á, at uppskot um at seta á stovn arbeiðsrætt verður lagt fyri Løgtingið heilt skjótt. Kanska longu í næsta mánaði.

Ein nevnd, ið landsstýrið valdi í summar, hevur júst gjørt álit um arbeiðsrætt, og í gjár fingið fakfeløgini álit til ummælis. Hava fakfeløgini nakrar viðmerkingar, skulu tey koma við teimum í seinasta lagi 12. februar.

Viðmerkingar fara fakfeløgini helst at gera, tí flestu teirra hava boðað frá, at tey ikki vilja vita av nokrum arbeiðsrætti. Grundgevingar teirra eru, at dansk fakfeløg hava ringar royndir av sínum arbeiðsrætti, ið nærum altíð gevur arbeiðsgevarum viðhald. Arbeiðsrættur skerjir frælsið hjá fakfeløgnum til verkfall, og fara tey í verkfall, ið dømt verður ólóglegt at vera, eru bótarnar ovurhonds stórar.

DØMDI SJÁLDAN

Fram til 1973, tá dansk arbeiðsrætturin kom, var ein annar dómstólur at døma í slíkum málum. Hesin dómstólur nevndist "Den faste Voldgiftsret" og var eisini

galdandi fyri føroyska arbeiðsmarknaðin (dansk arbeiðsrætturin er ikki galdandi fyri Føroyar). Fakfeløgini hava nevnt, at Den faste Voldgiftsret bara fekk eitt mál úr Føroyum at taka støðu til øll árin, rætturin var til. Hetta nýta fakfeløgini í síni grundgeving fyri, at tørvur ikki er á nokrum arbeiðsrætti í Føroyum.

ARBEIDSGEVAR ARNIR VILJA

Men tað halda arbeiðsgevararnir, sum fyri fleiri árum síðan heittu á landsstýrið um at gera lóg um arbeiðsrætt. Ta ferðina hendi ikki meira enn, at landsstýrið spurdi fakfeløgini, hvat tey sögdu. Fakfeløgini sögdu nei og skuldu koma við einum úlmæli, men tað er enn ikki komið. Í fjør tók landsstýrið sær um reiggj, setti nevnd, ið skuldi arbeiða skjótt, og nevndin hevur nú latið arbeiðið sít úr hondum.

Tað er tó ikki nokur samd nevnd. Páll Nielsen, advokatur, tekur ikki undir við lógaruppskotinum, ið so státt er gjørt av hinum báðum nevndarlimum.

Tormóði Djurhuus, advokati og Jákupi Nielsen, fulltrúi á landsstýrinum.

PÁLL ÍMÓTI

Páll Nielsen ivast í, um lögtingið hevur heimild til at lóggeva um slíkan serdómstól. Hann ivast eisini í, um tað er rætt at koma við

einum slíkum stovni, ið fakfeløgini frammanundan hava sagt seg vera ímóti. Hava allir partar ikki álit á arbeiðsrættinum, kann hann

neyvan virka eftir ætlan, heldur Páll Nielsen. Hann heldur tað eisini vera lóggið, at partarnir á arbeiðsmarknaðinum ikki fingi høvi til at luttaka í fyrirkjörinum av

Samdar um at stuðla

Álitisfólk og limir í Føroya Sjúkrahjálpara-felag annars vóru saman á fundi í Havn hósdagin. Tosað var m.a. um støðuna hjá sjúkrahjálparum, nú heilsuverkið skal spara so stórar upphæddir.

Á fundinum varð eisini

tosað um samstarvið við hini fakfeløgini, og allar á fundinum vóru samdar um at halda fram við samstarvinum og at taka undir við teimum tiltøkum, ið móguliga verða gjørd.

randi

Seinasta árið hava fakfeløgini ofta havt felags fundir, og oftast hava fundirnir enda við mót-mæli, ið eru handað lögtinginum. Arbeiðsrætturin hevur verið viðgjørdur á fleiri av hesum fundum

lógaruppskotinum. Páll Nielsen hevur ikki sít egna lógaruppskot um fakrættarlaga skipan, tí nevndin hevur havt so stutta tíð at virka í, sigur hann í tilmæli sínum í álitinum.

Men nú er so eitt lógaruppskot, ið fakfeløgini kunnu gera sínar viðmerkingar til. Tað gongur í stuttum út uppá, at gera ein dómstól, sum í bygnaði leggur seg uppá tí danska arbeiðsrættinum. Onkrar reglur eru tó eitt sindur óðrvisið.

ÁVÍS MÁL

Sambært uppskotinum skal arbeiðsrætturin - eins og í hinum londunum - bert døma í ávísam málum. 1)

Brot á sáttmálar um lön og arbeiðsviðurskipti millum løntakarafeløg øðrumegin og arbeiðsgevarafeløg ella einstakan arbeiðsgevara hinimegin. 2) Um fráboðað felags stríðsstíg eru lóglig ella ikki. 3) Um felags-sáttmáli finst. 4) Um loyvt er at nýta felags stríðsstíg til stuðul fyri krav um sáttmála á økjum, har felags sáttmáli ikki er gjørdur.

Arbeiðsrætturin virkar skjótari enn vanligur rættur. Avgerðir eru eisini endaligar, men heldur onkur partur, at arbeiðsrætturin hevur dømt í máli, hann ikki hevur heimild til at døma í, kann hesin spurningurin leggjast fyri landsrættin, sambært uppskotinum. Tað sama er, um arbeiðsrætturin vísir eitt mál frá sær, og ein partur heldur, at arbeiðsrætturin átti at viðgjørt mál-ið.

randi

Landsstýrið sent fundarboð

Samskipanarbólkurin hjá fakfeløgnum fer á fund við landsstýrið um tvær vikur

Onkuntíð virkar landsstýrið skjótt.

Mikudagin sendu fakfeløgini lögmanni bræv um fundin, tey høvdu kvøldið fyri, og í brævinum heittu tey á landsstýrið um at fáa fund. Longu í gjár kom bræv aftur frá lögmanni, sum heitti á samskipanar-

bólkin um at koma á fund í morgin. Fundurin er tó útsettur í tvær vikur, tey nokur í samskipanarbólkinum eru burtstødd.

Fakfeløgini sögdu í brævinum til landsstýrið, at tey meta grundarlagið fyri verandi sáttmálum er burtur, um prístalsskipanin verður

avtíkin. Til tað svarar lögmaður, at prístalsskipanin er komin við lóg og kann tí eisini avtakast við lóg.

Landsstýrið tekur undir við krávinum um almenna hoyring viðvíkjandi byggingini og tvingissøluni av M/S "Heygadrangi". Fakfeløgini skrivaðu

annars í brævinum til lögmann, at tey hava fleiri góð uppskot um ein annan figgiarpolitikk. Hesi uppskot ætla tey at leggja fram á fundinum við landsstýrið.

randi